

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 591/2021-22

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu a zo sudcov Miroslava Duriša a Ladislava Duditša (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky č. k. 3 T 122/2018-470 z 11. júla 2019, uzneseniu Krajského súdu v Nitre č. k. 1 To 76/2019 z 22. októbra 2019 a uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 4 Tdo 54/2020 z 19. novembra 2020 takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a** .
2. Žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky **n e v y h o v u j e** .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 2. marca 2021 domáhal vyslovenia porušenia základných práv podľa čl. 46, 47, 48 a 50 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky (ďalej len „okresný súd“) č. k. 3 T 122/2018-470 z 11. júla 2019 (ďalej len „napadnutý rozsudok okresného súdu“), uznesením Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) č. k. 1 To 76/2019 z 22. októbra 2019 (ďalej len „napadnuté uznesenie krajského súdu“) a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) č. k. 4 Tdo 54/2020 z 19. novembra 2020 (ďalej len „napadnuté uznesenie najvyššieho súdu“).

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že napadnutým rozsudkom okresného súdu bol sťažovateľ uznaný za vinného zo spáchania pokračovacieho zločinu sexuálneho násillia podľa § 200 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. a), c) Trestného zákona. Zároveň mu bol uložený úhrnný nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 10 rokov podľa § 200 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 38 ods. 2, 4 Trestného zákona [za nezistenia žiadnej poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 Trestného zákona a za zistenia priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. m) Trestného zákona] so zaradením pre výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon

trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona. Proti napadnutému rozsudku okresného súdu sťažovateľ podal odvolanie, ktoré bolo napadnutým uznesením krajského súdu zamietnuté podľa § 319 Trestného poriadku, pretože nebolo dôvodné. Proti napadnutému uzneseniu krajského súdu sťažovateľ podal dovolanie, ktoré bolo napadnutým uznesením najvyššieho súdu odmietnuté podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku.

II.

Argumentácia sťažovateľa

3. Sťažovateľ tvrdí, že od začiatku súdneho konania okresný súd vedome porušoval jeho v bode 1 uvedené základné práva, keďže sa v dostatočnej miere nemohol obhajovať v súdnom konaní. Pokusy sťažovateľa o svoju obhajobu samostatne či prostredníctvom obhajcu boli okamžite ignorované zo strany okresného súdu, pretože nemal možnosť navrhovať dôkazy, predkladať dôkazy vo svoj prospech, namietat' a vyjadrovať sa k vykonávaným dôkazom. Podľa názoru sťažovateľa ho obhajca od začiatku neobhajoval v dostatočnej miere, nezaistoval a nepredkladal požadované dôkazy, nevypočúval svedkov, zakázal sťažovateľovi klásť otázky a na pojednávaniach nečinne a ticho sedel.

4. Sťažovateľ sa domnieva, že okresný súd proti nemu zámerne postupoval zaujato. Okresný súd sa totiž nezaujímal o to, že biologický otec poškodenej trikrát podal podnet na Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky (ďalej len „úrad“) týkajúci sa prešetrovania vzťahu poškodenej a pána [REDAKOVANÉ]. Takýto podnet však nebol podaný proti sťažovateľovi, čo potvrdila aj matka poškodenej na pojednávaní. Podľa sťažovateľa sa okresný súd nezaoberal týmito vážnymi dôkazmi a faktami v jeho prospech z dôvodu, aby ochránil pracovníčku úradu. Okresný súd tiež neriešil znalecký posudok na osobu sťažovateľa z dôvodu, že tento bol v jeho prospech. Zároveň okresný súd neriešil lekárske správy, ktoré preukazovali, že poškodená nikdy nebola sexuálne zneužitá. Okresný súd sa zaoberal len znaleckým posudkom, ktorý si podľa sťažovateľa súdna znalkyňa nevedela obhájiť na pojednávaní. Súdna znalkyňa totiž na pojednávaní vyhlásila, že poškodená je nevierohodná osoba, ale vo svojom znaleckom posudku uviedla opak. Okresný súd odoprel sťažovateľovi kladenie otázok súdnej znalkyni a jeho žiadosť o kontrolný znalecký posudok bola okamžite zamietnutá. Rovnako ako všetky dôkazy a výpovede v jeho prospech a neprospech úradu a pána [REDAKOVANÉ].

5. Sťažovateľ uviedol, že na začiatku verejného zasadnutia krajského súdu bol vyzvaný, aby bol stručný, nič nehovoril a nežiadal. Sťažovateľ mal vtedy ustanoveného iného obhajcu, ktorý sa len usmieval, nič neriešil, nenamietal, nežiadal a len čakal na rozhodnutie krajského súdu. Podľa názoru sťažovateľa krajský súd zakryl porušovanie zákonov zo strany okresného súdu a jeho rozhodnutie potvrdil. Sťažovateľ ďalej konštatoval, že na podanie dovolania proti napadnutému rozsudku krajského súdu mu bol ustanovený ďalší obhajca, ktorý pre jeho obhajobu tiež nič nespravil. Tento znova nepredložil dôkazy najvyššiemu súdu, o ktoré ho žiadal sťažovateľ. Sťažovateľ sa preto domnieva, že okresný súd ustanovuje obhajcov, ktorí konajú v prospech okresného súdu, a nie klientov, ktorým odoberajú všetky práva na obhajobu.

6. Z dôvodu nepriaznivých majetkových pomerov sťažovateľ požiadal o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.

7. Aby ústavný súd mohol rozhodnúť o ustanovení právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom [§ 37 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)], musí najprv zistiť, či sú kumulatívne splnené tri podmienky, resp. predpoklady na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom: (i) žiadosť o ustanovenie právneho zástupcu, (ii) majetkové pomery odôvodňujúce takúto žiadosť, (iii) nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti.

8. Ak ústavný súd z obsahu ústavnej sťažnosti a výsledku jej posúdenia zistí, že v danom prípade nie je daná právomoc ústavného súdu na jej prerokovanie, ústavná sťažnosť je oneskorená, neprípustná alebo zjavne neopodstatnená, znamená to, že ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti, a teda že nie je splnený jeden z predpokladov ustanovenia právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, v dôsledku čoho nemožno žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom vyhovieť.

9. Sťažovateľ namietal porušenie čl. 46, 47, 48 a 50 ústavy (vo všeobecnosti); z obsahu ústavnej sťažnosti ústavný súd vyvodil, že sťažovateľ konkrétne namieta porušenie čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 2, čl. 48 ods. 2 a čl. 50 ods. 3 ústavy.

10. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

11. Podľa čl. 47 ods. 2 ústavy každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy od začiatku konania, a to za podmienok ustanovených zákonom.

12. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

13. Podľa čl. 50 ods. 3 ústavy obvinený má právo, aby mu bol poskytnutý čas a možnosť na prípravu obhajoby a aby sa mohol obhajovať sám alebo prostredníctvom obhajcu.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

14. Ústavný súd v súlade s § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť sťažovateľa, pričom posudzoval, či jej prijatiu na ďalšie konanie nebránia dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

III.A. K namietanému porušeniu základných práv sťažovateľa napadnutým rozsudkom okresného súdu a napadnutým uznesením krajského súdu:

15. Ústavný súd poukazuje na princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy (... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd), ktorého zmyslom je, že ústavný súd môže konať o namietanom porušení sťažovateľových práv a meritórne (vecne) sa zaoberať podanou sťažnosťou iba vtedy, ak sa sťažovateľ nemôže v súčasnosti a nebude môcť ani v budúcnosti domáhať ochrany svojich práv pred iným orgánom verejnej moci prostredníctvom iných právnych prostriedkov, ktoré mu zákon na ochranu jeho práv poskytuje. Namietané porušenie niektorého

zo základných práv alebo slobôd teda nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich (II. ÚS 122/05, IV. ÚS 179/05, I. ÚS 311/08).

16. Zmyslom a účelom princípu subsidiarity je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy vecí nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale rovnako je aj úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci výkonu im zverených kompetencií. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05).

17. Napadnutý rozsudok okresného súdu bol predmetom súdneho prieskumu realizovaného krajským súdom na základe sťažovateľom podaného odvolania. Následne sťažovateľ podal proti napadnutému uzneseniu krajského súdu dovolanie a napadnutým uznesením najvyššieho súdu bolo rozhodnuté o podanom dovolaní. Z uvedeného vyplýva, že v trestnej veci sťažovateľa existoval iný súd rozhodujúci o ochrane práv sťažovateľa (krajský súd a neskôr najvyšší súd), čo vylučuje právomoc ústavného súdu na prieskum ústavnou sťažnosťou prezentovaného porušenia v bode 1 uvedených základných práv sťažovateľa napadnutým rozsudkom okresného súdu a napadnutým uznesením krajského súdu.

18. Ústavný súd preto túto časť ústavnej sťažnosti sťažovateľa pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde z dôvodu, že ústavný súd nemá právomoc na jej prerokovanie.

III.B. K namietanému porušeniu základných práv sťažovateľa napadnutým uznesením najvyššieho súdu:

19. Ústavný súd uvádza, že napadnuté uznesenie najvyššieho súdu bolo sťažovateľovi doručené 8. decembra 2020 (právoplatnosť nadobudlo už dňom vydania). Ústavná sťažnosť sťažovateľa bola daná na poštovú prepravu 1. marca 2021 a bola doručená ústavnému súdu 2. marca 2021. Z uvedeného vyplýva, že ústavná sťažnosť sťažovateľa bola podaná po zákonom ustanovenej lehote uvedenej v § 124 ods. 3 zákona o ústavnom súde, t. j. po lehote 2 mesiacov počítanej v tomto prípade od doručenia napadnutého uznesenia najvyššieho súdu sťažovateľovi.

20. Ústavný súd však považoval za potrebné prihliadnuť pri posudzovaní včasnosti podania ústavnej sťažnosti aj na ďalšie okolnosti. Podľa § 8 zákona č. 62/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v znení neskorších predpisov v období od 19. januára 2021 do 28. februára 2021 spočívali lehoty ustanovené právnymi predpismi v súkromnoprávných vzťahoch na uplatňovanie alebo bránenie práv na súde, ktorých uplynutím by došlo k premlčaniu alebo zániku práva. V uvedenom období teda lehoty neplynuli a od 1. marca 2021 ich plynutie pokračuje, resp. pokračovalo.

21. Z doslovného znenia uvedeného ustanovenia vyplýva, že spočívanie lehôt sa týka len ochrany práv v súkromnoprávných vzťahoch. Vychádzajúc z cieľa predmetnej právnej úpravy a celospoločenskej situácie, za ktorej boli mimoriadne opatrenia zákonodarcom prijaté, je potrebné vziať do úvahy skutočnosť, že sťažením uplatnenia ochrany svojich práv v mimoriadnej situácii boli potenciálne postihnutí aj nositelia práv vyplývajúcich z iných než súkromnoprávných vzťahov

(napríklad práva, ktorých ochrana sa uplatňuje v správnom súdnictve, ale aj v súdnictve ústavnom). Ústavný súd (napr. na rozdiel od Európskeho súdu pre ľudské práva) nemá zákonom danú možnosť sám svojím vlastným vnútorným aktom rozhodnúť o predĺžení lehoty na podanie návrhu na začatie konania pred ústavným súdom, rešpektuje však vo svojej činnosti *inter alia* princípy právneho štátu, princíp rovnosti, povinnosť ústavne konformného výkladu a aplikácie právnych noriem (čl. 152 ods. 4 ústavy), ako aj materiálny prístup k ochrane základných práv a slobôd. Vychádzajúc z čl. 46 ústavy, považuje ústavný súd preto spočívanie lehoty na uplatnenie práva v uvedenom období za aplikovateľné aj na posudzovanie dodržania lehoty na podanie návrhu na začatie konania pred ústavným súdom. V deň pokračovania plynutia lehoty na podanie ústavnej sťažnosti (1. marca 2021) zostávalo do jej uplynutia ešte 19 dní, a preto ústavnú sťažnosť sťažovateľa ústavný súd považuje za podanú včas.

22. Súčasťou stabilizovanej judikatúry ústavného súdu je aj doktrína možných zásahov ústavného súdu do rozhodovacej činnosti všeobecných súdov vo veciach patriacich do ich právomoci. Ústavný súd predovšetkým pripomína, že je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy). Vo vzťahu k všeobecným súdom nie je prieskumným súdom ani riadnou či mimoriadnou opravnou inštanciou (m. m. I. ÚS 19/02, I. ÚS 31/05). Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách.

23. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich postupom alebo rozhodnutím došlo fakticky k odňatiu možnosti domáhať sa alebo brániť svoje právo na všeobecnom súde (II. ÚS 8/01) alebo ak by bolo rozhodnutie všeobecného súdu zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02 atď.), prípadne ak by sa pri výklade a aplikácii zákonného predpisu natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (III. ÚS 264/05).

24. Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy patrí právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon (IV. ÚS 77/02). Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy, ktorý predpokladá použitie ústavne súladne interpretovanej platnej a účinnej normy na zistený stav veci.

25. Súčasťou obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia (napr. II. ÚS 209/04, III. ÚS 95/06, III. ÚS 206/07), t. j. na také odôvodnenie, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka konania na spravodlivý proces (m. m. IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04).

26. V rámci predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti ústavný súd skúmal existenciu vzťahu medzi námietkami sťažovateľa, tvrdeným zásahom do jeho základných práv a obsahom

napadnutého uznesenia najvyššieho súdu. Ústavný súd podotýka, že v ústavnej sťažnosti sťažovateľ namietal porušenie práva na obhajobu v konaní pred okresným súdom (bod 3) a tiež napádal jeho postup (bod 4). Zároveň sťažovateľ vyčítal ustanoveným obhajcom ich nedostatočnú aktivitu v konaní pred okresným súdom (bod 3), v odvolacom a dovolacom konaní (bod 5). Ústavný súd musí konštatovať, že v ústavnej sťažnosti absentuje akákoľvek argumentácia, ktorá by smerovala ku konkrétnym záverom odôvodnenia najvyššieho súdu a spochybneniu jeho ústavného základu, čo je v istej miere pochopiteľné vzhľadom na absenciu kvalifikovaného právneho zastúpenia sťažovateľa.

27. Práve s ohľadom na tento fakt ústavný súd pristúpil k posúdeniu námietok sťažovateľa materiálne a oboznámil sa s napadnutým uznesením najvyššieho súdu, aby posúdil zlučiteľnosť jeho obsahu s limitmi v bode 1 označených článkov ústavy, ktorých porušenie sa namieta, a to v rozsahu naznačenom v bodoch 24 a 25. Inými slovami, ústavný súd posudzoval ústavnú udržateľnosť napadnutého uznesenia najvyššieho súdu.

28. V relevantnej časti odôvodnenia najvyšší súd uviedol, že v zmysle § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku skúma iba to, či skutok, ktorý bol ustálený súdmi nižších stupňov, bol podradený pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. K naplneniu daného dovolacieho dôvodu môže dôjsť v prípade, ak mal byť skutok právne posúdený ako iný trestný čin alebo ak skutok nie je trestným činom. Najvyšší súd hodnotí skutkový stav, ktorý je obsiahnutý v skutkovej vete v rámci dovolacieho konania len z toho hľadiska, či skutok alebo iná okolnosť skutkovej povahy boli správne právne posúdené. Dovolací dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku teda pripúšťa iba právne námietky vo vzťahu k zistenému skutkovému stavu súdmi nižších stupňov, pričom správnosť a úplnosť zisteného skutkového stavu súdmi nižších stupňov najvyšší súd nemôže skúmať a meniť. Dovolací dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku nemôže napĺňať ani poukaz na to, že subjektívna stránka trestného činu nebola preukázaná vykonaným dokazovaním. Táto totiž predstavuje vnútorný vzťah páchateľa k spáchanému trestnému činu, ktorý nie je možné skúmať priamo, ale len sprostredkovane (tak, ako sa navonok prejavuje v jeho konaní, ktoré je napokon obsahom skutkovej vety rozhodnutia). V tejto súvislosti najvyšší súd poukázal aj na jeho rozhodnutia sp. zn. 2 Tdo 59/2011 a sp. zn. 6 Tdo 14/2012.

29. Najvyšší súd tiež konštatoval, že v dovolaní sťažovateľ pokračoval vo svojej obhajobe. Obsah dovolania je možné stotožniť s jeho obhajobnými námietkami. V dovolaní sťažovateľ rovnako ako pred odvolacím súdom konštatoval, že je obeťou komplotu, ktorý na neho zosnoval svedok. Z vykonaného dokazovania je však zrejmé, že sťažovateľ bol páchateľom trestného činu. V dovolaní sťažovateľ hodnotil v prevažnej miere vykonané dôkazy a prezentoval vlastné názory na vykonané dokazovanie. Sťažovateľ tiež namietal, že okresný súd nevyhovел jeho návrhom na vykonanie dôkazov a že mu nebol preukázaný úmysel ani motív jeho trestného činu. Najvyšší súd zdôraznil, že v dovolacom konaní nemožno preverovať úplnosť vykonaného dokazovania a správnosť hodnotenia jednotlivých dôkazov (ide o otázky upravené normami procesného práva, a nie hmotným právom). Dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom a rozhoduje o ňom najvyšší súd až v tretej inštancii, keď už nie je možné vytvárať alebo meniť skutkové zistenia. Z tohto dôvodu najvyšší súd nemôže spochybňovať skutkové zistenia a prehodnocovať vykonané dôkazy a ich hodnotenie vykonané súdmi nižších stupňov. Z tohto dôvodu by tiež nebolo na mieste

preukazovať úmysel a motív, ktorý sťažovateľ namietal. Aj táto otázka však spadá do množiny skutkových zistení, ktoré najvyšší súd nepreskúmava.

30. Ústavný súd konštatuje, že najvyšší súd ako súd dovolací v namietanom uznesení jasne a zrozumiteľne vyjadril dôvody, pre ktoré najvyšší súd dovolanie sťažovateľa odmietol a ktoré sú adekvátne sťažovateľom (obligátorne zastúpeným obhajcom) uplatneným dovolacím námietkam. Podľa názoru ústavného súdu preto právny záver najvyššieho súdu nevykazuje znaky arbitrárnosti, zjavnej neodôvodnenosti či svojvôle, čo by bolo možné konštatovať len v prípade, ak by sa natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení zákona, že by tým poprel jeho účel a význam (m. m. III. ÚS 264/05, I. ÚS 23/2010).

31. Ústavný súd nie je tzv. skutkovým súdom, teda súdom, ktorý by vykonával dokazovanie na zistenie skutkového stavu veci. Zároveň poukazuje na to, že judikatúra Komisie pre ľudské práva (sťažnosť č. 6172/73, X. v. United Kingdom, sťažnosť č. 10000/83, H v. United Kingdom), ako aj doterajšia judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (napríklad v prípade Delcourt, resp. Monnel a Morris) pod spravodlivým súdnym procesom (fair hearing) v žiadnom prípade nechápe právo účastníka súdneho konania na preskúmanie toho, akým spôsobom vnútroštátny súd hodnotil konkrétne právne a faktické okolnosti konkrétneho prípadu (I. ÚS 26/2014). V súvislosti s procesnou aktivitou sťažovateľa, ktorý sa dožaduje pre neho priaznivejšieho posúdenia svojej trestnej veci, ústavný súd opätovne poznamenáva, že nie je ani v poradí ďalším súdom rozhodujúcim o jeho opravnom prostriedku.

32. Ústavný súd v súvislosti s prejavom nespokojnosti sťažovateľa tiež poznamenáva, že nie je možné základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že orgán verejnej moci nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a s právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 114/09). Podstatou je, aby postup orgánu verejnej moci bol v súlade so zákonom, aby bol ústavne akceptovateľný a aby jeho rozhodnutie bolo možné kvalifikovať ako zákonné, preskúmateľné a nearbitrárne. V opačnom prípade nemá ústavný súd dôvod zasahovať do postupu a rozhodnutí súdov, a tak vyslovovať porušenie základných práv (obdobne napr. I. ÚS 50/04, III. ÚS 162/05).

33. Sťažovateľ taktiež namietal, že napadnutým uznesením najvyššieho súdu došlo k zásahu do jeho základných práv podľa čl. 47 ods. 2 ústavy, čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 50 ods. 3 ústavy, Ústavný súd však nepovažoval za potrebné zaoberať sa osobitne uvedenými článkami ústavy, ktoré mali byť podľa názoru sťažovateľa rovnako porušené. Keďže ústavný súd nezistil príčinnú súvislosť medzi namietaným uznesením najvyššieho súdu a možným porušením základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, nie je možné uvažovať ani o porušení základných práv podľa čl. 47 ods. 2 ústavy, čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 50 ods. 3 ústavy.

34. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť preto možno považovať takú, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného

základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

35. Z už uvedených dôvodov ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa pri predbežnom prerokovaní v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

36. Vychádzajúc z už uvedeného, ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade u sťažovateľa nie sú splnené podmienky na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom. Podľa názoru ústavného súdu je totiž z obsahu ústavnej sťažnosti a výsledku jej posúdenia ústavným súdom zrejmé, že v danom prípade ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti (m. m. III. ÚS 265/2014, III. ÚS 631/2017). Keďže nebol splnený jeden z predpokladov ustanovenia právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu ústavný súd nevyhovel.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. novembra 2021

Libor DUEĽA
predseda senátu